

Avelsvärden för får – så tolkar du dem

Med den nya avelsvärderingen kan vi dels, göra bättre urval av livdjur i den enskilda besättningen, dels påverka utvecklingen av våra raser på nationell nivå. Avelsvärdena beräknas 2 ggr per år för våra renrasiga djur som finns med i Elitlamm. I BLUP-metodiken tas hänsyn till både djurets prestation och dess släktingar.

Händelse

Sista dag för registrering

Körning I

juni

Körning II

augusti

Via Elitlamm kan vi också ta fram relevant statistik för vår ras som ingår i beräkningarna. Här har ni möjligheter att titta på statistisk information om var vår ras står genetiskt och egenskapsmässigt idag. Man kommer också att kunna följa den genetiska trenden av målmedvetet avelsarbete och se hur den egna rasen utvecklas över tid. Avelsvärden möjliggör för besättningen att se hur djuren rankas inom rasen oavsett egenskap.

Fördelarna med BLUP: (*"Best Linear Unbiased Prediction", vilket beskriver metodens statistiska egenskaper och kan översättas med "Bästa Möjliga Skattning"*).

- Möjliggör jämförelse av djur inom samma ras i olika besättningar
- Möjliggör jämförelse av djur av samma ras men av olika ålder
- All information från släktingar används vid beräkningarna
- Vid varje ny beräkning ändrar sig värdena beroende på att fler djur och mer data kommer till, t.ex information från djur som slaktats, mönstrats o.s.v

Relativtal

Avelsvärdena presenteras som relativtal och 100 motsvarar medelvärdet i RASENS basgrupp.

Säkerheter

Våra beräkningar av avelsvärden ger nya relativa tal efter varje körning. Värdena blir säkrare i takt med att djuret självt får fler registreringar, liksom alla dess släktingar. Det innebär att värdena ändras över tid. Säkerhet ett tal mellan 0 och 1.

Direkta och maternella avelsvärden – vad är skillnaden?

Direkta avelsvärden: beskriver individens egna anlag för egenskapen.

Maternella avelsvärden: beskriver anlag för egenskaper som mor. Maternella avelsvärden beräknade för baggar beskriver vad vi kan förvänta oss av baggens döttrar.

Högt eller lågt avelsvärde önskvärt?

- Det beror på egenskapen!

Hur hittar jag avelsvärdena i Elitlamm?

I Elitlamm visas värdena i relativtal och 100 motsvarar medelvärdet i rasen.

Gå in på menyn "*djurregister*" välj "*djurförteckning*". Tag sedan "*Här bestämmer du hur listan ska se ut*". Klicka på "*Ändra listans utseende*". Och tryck på knappen "spara" efter att du har namngett din mall.

http://www.elitlamm.com/Elit/E3/Djurregister/DjurForteckning.aspx?PMuA

Google

Google This page is in Swedish. Translate it using Google Toolbar? Learn more Not in Swedish? Help us improve

Elitlamm

Ålänkt - Djurregister - Betäckning - Lämning - Vägning - Hälsa - Avel - Lammslakt - Statistik

Djurförteckning
 Denna djurlista visar alla dina djur, oavsett kön och om de är lamm eller vuxna. Du kan använda den för att se dina djur, jämföra dem och skriva ut listan. Klicka på djurnumret för att komma vidare till djurkortet. Om du bara vill se en grupp av djur gör du ett Urval med den grå knappen. Du kan använda den standardlista som finns färdig eller skapa egna listor som du kan spara som mallar och använda flera gånger. Du kan då själv bestämma vilka uppgifter som ska visas, i vilken ordning kolumnerna ska visas och hur djuren ska sorteras. För att välja uppgifter, klicka på länken Andra listans utseende.

Urval - Levande

Här bestämmer du hur listan ska se ut
 Vald mall: mall1

Välj kolumner | Ordning på kolumner | Sorteringsordning | Övrigt

Djurförteckning
 Djurnummer
 Födelsedatum
 Ras
 Kön
 Namn
 Grupp
 Född/Uppfödd (F-U)
 Mornummer
 Farnummer
 Anmärkning som lamm
 Anmärkning

Avelsvärden kropp
 Födelsevikt, Direkt (Fvikt D)
 Födelsevikt, Maternell (Fvikt M)
 Tillväxt baserad på 60-dagarsvägning, Direkt (Tvvt 60 D)
 Tillväxt baserad på 60-dagarsvägning, Maternell (Tvvt 60 M)
 Tillväxt baserad på mönstring, Direkt (Tvvt Mön D)
 Tillväxt baserad på mönstring, Maternell (Tvvt Mön M)
 Tillväxt baserad på slaktresultat (Tvvt Slakt)
 Formklass baserad på mönstring (Krp Mön)
 Formklass baserad på slaktresultat (Krp Slakt)
 Fettklass baserad på slaktresultat (Fett Slakt)

Avelsvärden fruktsamhet
 Kullstorlek - första kullen (Kull 1)
 Kullstorlek - andra och senare kuller (Kull 2+)

Avelsvärden päls
 Färgnyans (Fän)
 Färgpoäng (Fäp)
 Lockstorlek (Los)
 Lockpoäng (Lop)
 Pälshårspoäng (Fhp)
 Helhetspoäng (Hhp)

Avelsvärden ullbedömning
 Stapel (Sta)
 Jämnhet (Jäm)
 Täthet (Tät)
 Glans (Gla)

Avelsvärden ullbedömning Finull
 Kross (Kros)

Avelsvärden ullbedömning Rya
 Kvalitet (Kva)
 Våg (Våg)

Spara detta utseende som mall med namnet:
 mall1 [Spara]
 Badera denna mall

Lammcentrum
 Läs mer om...

- Djurförteckning
- Djurkort
- Urval
- Avelsvärdering BLUP

Här bestämmer du hur listan ska se ut
 Vald mall: auktionsbagg [Andra listans utseende]

Listan innehåller 61 djur. [Visa 20 djur per sida] [Visa alla. (Lämplig vid utskrift)]

Djurnummer	Födelsedatum	Ras	Kön	Namn	F-U	Mornummer	Farnummer	Tvvt Mön D	Krp Slakt	Kull 1	Kull 2+	Fvikt D	Tvvt Mön M	Tvvt Slakt	Krp Mön	Fett Slakt	Fän	Fäp	Los	Lop	Fhp	Hhp	
8-01339-SE84072	2013-03-29	P	B		2-2	T-11064-SE50601	8-09012-SE50601	103	102	99	98	102	102	104	105	103		101	110	109	115	115	111
8-01353-SE1855	2013-05-01	P	B		1-1	T-08023-SE1855	8-12157-SE18993	105	103	100	101	111	112	110	103	109		102	106	102	103	106	100
8-03195-SE2128	2013-04-16	P	B		2-1	T-00159-SE2128	8-11015-SE16535	116	112	90	90	107	110	118	116	117		102	116	102	110	106	111
8-03290-SE2128	2013-04-24	P	B		2-1	T-00058-SE2128	8-11015-SE16535	112	115	89	88	104	114	117	116	114		102	114	109	118	111	111
8-13001-SE217415	2013-03-19	P	B		2-1	T-12064-SE89219	8-12022-SE5171	105	96	93	92	101	90	101	101	92		99	109	97	116	110	111
8-13001-SE38990	2013-04-01	P	B		3-1	T-07001-SE38990	8-10009-SE70769	94	97	90	90	100	108	99	100	110		113	108	101	102	102	100
8-13003-SE1682	2013-03-29	P	B		2-2	T-09020-SE1682	8-12012-SE1551	114	107	107	107	112	103	114	115	94		94	106	101	105	104	100
8-13004-SE214840	2013-04-10	P	B	Els	1-1	T-12018-SE151418	8-11021-SE86500	95	105	90	90	97	98	96	100	89		112	110	99	96	102	100
8-13007-SE3304	2013-03-20	P	B	Granstorp	3-3	T-08062-SE3304	8-09096-SE16535	98	98	96	96	106	94	95	101	108		106	113	102	112	117	112
8-13010-SE3304	2013-03-21	P	B	Granstorp	2-2	T-08032-SE3304	8-09096-SE16535	99	103	108	108	104	88	96	110	100		108	103	100	108	111	111
8-13012-SE202406	2013-04-19	P	B	Stjärnbäck	2-2	T-11078-SE2043	8-12117-SE61495	91	80	91	91	96	85	83	91	95		101	110	120	125	119	121
8-13012-SE206605	2013-05-05	P	B		1-1	T-12001-SE206605	8-12046-SE5119	103	104	99	98	102	103	105	105	101		109	114	103	108	108	111
8-13015-SE217415	2013-05-02	P	B		1-1	T-12061-SE89219	8-12022-SE5171	109	99	93	92	99	94	106	105	95		100	108	113	114	113	111
8-13017-SE2493	2013-04-04	P	B	Berglocks Love	2-2	T-08063-SE2493	8-09087-SE3583	110	109	123	123	117	110	113	101	111		113	106	97	103	100	100
8-13017-SE78164	2013-04-29	P	B		2-2	T-09014-SE78164	8-12149-SE3009	98	102	102	102	96	101	102	106	109		111	121	124	123	123	121
8-13018-SE49181	2013-04-23	P	B	Prästgårdens Gero	2-2	T-11044-SE49181	8-12030-SE337	98	103	108	107	96	107	103	103	101		99	118	120	126	128	121
8-13019-SE51495	2013-04-10	P	B	Lindholmen Beta	2-2	T-11111-SE51495	8-09072-SE3051	101	94	90	91	101	108	102	97	103		107	126	116	119	125	121
8-13019-SE6111	2013-04-04	P	B		2-2	T-11033-SE6111	8-12212-SE2545	122	107	105	106	122	111	124	116	100		99	114	99	120	113	111
8-13022-SE1681	2013-04-03	P	B		2-2	T-10025-SE3199	8-10169-SE3051	98	91	104	104	92	96	98	97	115		115	111	107	114	114	112

Leicesterrasens medelvärden 2013 – Absoluta avelsvärden

Vad har rasen för medelvärden egentligen? Vad betyder relativt värdet 100 i en viss egenskap egentligen? Här kommer att presenteras alla Leicesterfärens absoluta värden för de olika egenskaperna och en förklaring för varje avelsvärde, i dagsläget finns inget värde för 60-dagars vikt men fortsatt att registrera dina lamm så kommer det så småningom att finnas även för Leicesterfåret:

Avelsvärden för födelsevikt

Födelsevikt-direkt – genetisk kapacitet för vikt vid födsel, baseras på födelsevikt.

Födelsevikt-maternell – Tackans maternella förmåga (livmoderkapacitet), uttryckt genom lammens födelsevikt.

Födelsevikt i kg		
	Direkt	Maternell
Kle medel	4,9	4,9
Kle R.enhet	0,012	0,015

Avelsvärden för fruktsamhet

Kullstorlek – första kullen - visar genetisk kapacitet för att föda flera ungar i första kullen, baserar sig på kullstorlek vid födsel.

Kullstorlek – senare kullar – visar genetisk kapacitet för att föda flera ungar i senare kullar, baserar sig på kullstorlek vid 2:a och senare kullar.

Kullstorlek första respektive senare kullar styrs av olika gener varför det behövs två olika avelsvärden för egenskaperna.

Fruksamhet - antal levande födda i kullen		
	Kull 1	Kull 2+
Kle medel	1,3	1,7
Kle R.enhet	0,005	0,006

Mönstringstillväxt – direkt – Beskriver individens egna anlag för egenskapen.

Avelsvärde talar om hur många gram mer djuret har genetisk kapacitet att växa jämför med genomsnittsdjuret.

Mönstringstillväxt – maternell – De maternella avelsvärden beskriver anlag för egenskaper som mor dvs förmågan att ge di och ta hand om sina lamm. Avelsvärde talar om hur många gram mer djuret har genetisk kapacitet att få sina lamm att växa jämför med genomsnittstackan.

Mönstringsklass - baserar sig på kroppsbedömningen vid mönstringen bedömd enligt EUROP skalan och har översatts till siffror.

Mönstringstillväxt (g tillväxt per dag)			(Se tabell nedan)
	Direkt	Maternell	Mönstringsklass
Kle medel	252	252	6,4
Kle R.enhet	1,31	0,602	0,028

Slaktkropp

Slaktkropp (g tillväxt per dag)		(Se tabell nedan)	(Se tabell nedan)
	Tillväxt	Formklass	Fettklass
Kle medel	73	6,5	6,5
Kle R.enhet	0,642	0,028	0,036

Slakttillväxt – ett värde över 100 i relativtal talar om att djuret i snitt ger avkomma med en för rasen hög slakttillväxt. Dvs. hur mycket djuret växer per dag för att uppnå slaktvikten.

Formklass - baserar sig på kroppbedömningen av slaktkroppen och är bedömd enligt samma skala som mönstringsklass.

Fettgrupp - baserar sig på fettklassningen vid slakt. Klassningen har översatts till siffror, se nedan:

Mönstringsklass samt Formklass översätts enligt följande:

E+	E	E-	U+	U	U-	R+	R	R-	O+	O	O-	P+	P	1
15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Fettklass översätts enligt följande:

5+	5	5-	4+	4	4-	3+	3	3-	2+	2	2-	1+	1	1-
15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Avelsvärden för päsegenskaper

Egenskaperna har uppmätts vid mönstring av lamm vid 110 dagars ålder. Följande avelsvärden för päsegenskaper har beräknats:

Färg – Leicester saknar avelsvärden för färg i och med att den vita färgen baseras inte på nyans skillnader.

Färgpoäng – genetisk kapacitet för färgens utbredning, klarhet och renhet, baseras på färgpoäng vid mönstring.

Lockstorlek – genetisk kapacitet för lockstorlek, baseras på lockstorlek vid mönstring.

Lockpoäng – genetisk kapacitet för bättre lockform och jämnare utbredning av locken, baseras på lockpoäng vid mönstring.

Pälshårskvalitet – genetisk kapacitet för grovlek på pälshåret samt dess glans och silkighet.

Helhet – genetisk kapacitet för att lämna utmärkta pälskinn. En sammanvägning av samtliga päsegenskaper, även kallad livdjurspoäng.

Positiva relativa avelsvärden innebär att djuret förväntas få ett högre värde för egenskapen än genomsnittet för rasen, vilket i de flesta fall är önskvärt men inte alltid. Exempel: om man skulle välja ut avelsdjur baserat på höga avelsvärden för lockstorlek skulle det innebära djur med större lock och vilket inte alltid är önskvärt. Samma gäller täckningen, som det inte är önskvärt med maximalt avelsvärdet, för det skulle innebära alldeles för ulltätta djur.

Pälsmönstring		(Se tabell nedan)				
Färgnyans	Färgpoäng	Lockstorlek	Lockpoäng	Pälshårspoäng	Täckning	Helhetspoäng
-	5,7	2	3,7	3,8	4,4	3,5
-	0,02	0,024	0,035	0,038	0,017	0,037

Färgnyans (päls)översätts enligt följande: Finns ej för KLE bara för P

S	SG	MG	G	LG	XLG	VG	V
8	7	6	5	4	3	2	1

Lockstorlek (päls) översätts enligt följande:

UL	VL	SL	ML	LL
5	4	3	2	1

S = svart

SG = svartgrå

MG = mörkgrå

G = grå

LG = ljusgrå

XLG = extra ljus grå

VG = vitgrå

V = vit

UL = utan lock

VL = vågig lock

SL = stor lock
ML = medel lock
LL = liten lock

Avelsurval och framsteg

Vad kan man göra inom Leicesterrasen för öka avelsframsteget?

- Lära sig tolka och använda befintliga avelsvärden
- Inom rasen skapa tydliga avelsmål, utveckla totalindex
- Använd djur med höga avelsvärden som föräldradjur
- Registrera rätt och registrera mera (djur, egenskaper)
- Förbättra släktskapet mellan besättningar (baggbyte, semin)
- Statistisk uppföljning av rasen

Tabeller

Tabeller över olika avelsvärdensvärden, en avelsbaggas med avelsvärden på tex: 110 för egenskapen lockstorlek kan förväntas få lamm som i genomsnitt får 0,12 poäng högre än rasens genomsnitt för just lockstorlek (om vi förutsätter att baggen paras med medeltackor). Att det blir 0,12 ($0,024 \cdot 10 \cdot 0,5$) beror på att baggens avkomma enbart får hälften av sina gener från honom.

Födelsevikt kle	4,9	Baggas avelsvärde för födelsevikt	
relativtalsenhet	0,012	50	4,6
Direkt		60	4,66
		70	4,72
		80	4,78
		90	4,84
		100	4,9
		110	4,96
		120	5,02
		130	5,08
		140	5,14
		150	5,2

Födelsevikt kle	4,9	Baggas avelsvärde för födelsevikt	
relativtalsenhet	0,015	50	4,525
Maternell		60	4,6
		70	4,675
		80	4,75
		90	4,825
		100	4,9
		110	4,975
		120	5,05
		130	5,125

		140	5,2
		150	5,275
Mönstringstillväxt kle Direkt relativtalsenhet	252 1,31	Bagges avelsvärde för Mönstringstillväxt	
		50	219,25
		60	225,8
		70	232,35
		80	238,9
		90	245,45
		100	252
		110	258,55
		120	265,1
		130	271,65
		140	278,2
		150	284,75
Mönstringstillväxt kle Maternell relativtalsenhet	252 0,602	Bagges avelsvärde för Mönstringstillväxt	
		50	236,95
		60	239,96
		70	242,97
		80	245,98
		90	248,99
		100	252
		110	255,01
		120	258,02
		130	261,03
		140	264,04
		150	267,05
Mönstringsklass kle relativtalsenhet	6,4 0,028	Bagges avelsvärde för Mönstringsklass	
		50	5,7
		60	5,84
		70	5,98
		80	6,12
		90	6,26
		100	6,4
		110	6,54
		120	6,68
		130	6,82
		140	6,96
		150	7,1

Slaktkroppstillväxt

kle 73
relativtalsenhet 0,642

Bagges avelsvärde för Slaktkroppstillväxt

50	56,95
60	60,16
70	63,37
80	66,58
90	69,79
100	73
110	76,21
120	79,42
130	82,63
140	85,84
150	89,05

Slaktkroppsformklass

kle 6,5
relativtalsenhet 0,028

Bagges avelsvärde för Slaktkroppsformklass

50	5,8
60	5,94
70	6,08
80	6,22
90	6,36
100	6,5
110	6,64
120	6,78
130	6,92
140	7,06
150	7,2

Slaktkropps fettklass

kle 6,5
relativtalsenhet 0,036

Bagges avelsvärde för Slaktkropps fettklass

50	5,6
60	5,78
70	5,96
80	6,14
90	6,32
100	6,5
110	6,68
120	6,86
130	7,04
140	7,22
150	7,4

Färgpoäng kle relativtalsenhet	5,7 0,02	Bagges avelsvärde för Färgpoäng	
		50	5,2
		60	5,3
		70	5,4
		80	5,5
		90	5,6
		100	5,7
		110	5,8
		120	5,9
		130	6
		140	6,1
		150	6,2

Lockstorlek kle relativtalsenhet	1,97 0,024	Bagges avelsvärde för Lockstorlek	
		50	1,37
		60	1,49
		70	1,61
		80	1,73
		90	1,85
		100	1,97
		110	2,09
		120	2,21
		130	2,33
		140	2,45
		150	2,57

Lockpoäng kle relativtalsenhet	3,7 0,035	Bagges avelsvärde för Lockpoäng	
		50	2,825
		60	3
		70	3,175
		80	3,35
		90	3,525
		100	3,7
		110	3,875
		120	4,05
		130	4,225
		140	4,4
		150	4,575

Pälshårspoäng kle
relativtalsenhet 3,8
0,038

Bagges avelsvärde för Pälshårspoäng

50	2,85
60	3,04
70	3,23
80	3,42
90	3,61
100	3,8
110	3,99
120	4,18
130	4,37
140	4,56
150	4,75

Helhetspoäng kle
relativtalsenhet 3,5
0,037

Bagges avelsvärde för Helhetspoäng

50	2,575
60	2,76
70	2,945
80	3,13
90	3,315
100	3,5
110	3,685
120	3,87
130	4,055
140	4,24
150	4,425